

Dělník/dělnice v oděvní výrobě (kód: 31-052-E)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Dělník v oděvní výrobě
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 2

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Provádění jednoduchých pracovních operací při zhotovování oděvů	2
Provádění přípravných prací při zhotovování oděvů	2
Tvarování oděvů	2
Provádění dokončovacích prací při zhotovování oděvů	2
Kontrola kvality při zhotovování oděvů	2
Obsluha jednoduchých strojů a zařízení při výrobě oděvů	2

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Provádění jednoduchých pracovních operací při zhotovování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uspořádat pracoviště a připravit jednotlivé materiály, součásti nebo polotovary oděvu	Praktické předvedení
b) Zopakovat pracovní postup předvedené technologické operace	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Provádění přípravných prací při zhotovování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Odměřit textilní materiál a připravit pro nastříhání dílů a součástí jednoho konkrétního oděvu – tj. materiál urovnat, složit, vytvořit vrstvu (postupovat podle jednoduchého technického popisu nebo zadání)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Přichystat drobnou oděvní přípravu pro výrobu konkrétního oděvu (postupovat podle jednoduchého technického rozpisu nebo zadání)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Dodržovat bezpečnost práce při činnostech, udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Tvarování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Podlepit díl nebo součást oděvu	Praktické předvedení
b) Zažehlit díl nebo součást oděvu podle všeobecně používaných pravidel	Praktické předvedení
c) Provést mezioperační rozžehlování a žehlení polotovaru oděvu	Praktické předvedení
d) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat návody k obsluze a údržbě strojů a zařízení, udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění dokončovacích prací při zhotovování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Použít ruční šití: zastehovat záložku, zapošit záložku, přišít knoflík, přišít ozdobný prvek oděvu	Praktické předvedení
b) Začistit švy odstříháváním nití (tzv. konečkování), odstranit pomocné stehování oděvu	Praktické předvedení
c) Označit oděvní výrobek visačkou (postupovat podle jednoduchého technického popisu nebo pokynů pro adjustaci)	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zabalit hotový oděvní výrobek do přepravního obalu	Praktické předvedení
e) Dodržovat bezpečnost práce během činností, udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola kvality při zhotovování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést kontrolu šití (posoudit, zda švy oděvního výrobku odpovídají požadavkům na kvalitu), v případě zjištění výrobní vady vrátit výrobek k opravě	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést kontrolu podlepování a žehlení (posoudit, zda díly oděvního výrobku odpovídají požadavkům na kvalitu)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Obsluha jednoduchých strojů a zařízení při výrobě oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat, zda stroje nebo zařízení (potřebné pro provedení dané operace) jsou čisté a funkční a odpovídají předpisům BOZP a požární prevence	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Odvinout oděvní materiál pomocí odvíjecího zařízení	Praktické předvedení
c) Provést údržbu podlepovacího lisu v souladu s pracovním postupem a podle technických dispozic (očistit stroj od provozních nečistot)	Praktické předvedení
d) Provést údržbu žehlicího pracoviště (vyčistit povrchy žehličky a stolu, provést výměnu nábalu na tvarovce)	Praktické předvedení
e) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat návody k obsluze a údržbě strojů a zařízení, udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Při zkoušce jsou ověřovaná kritéria hodnocení sestavena v dílčí pracovní procesy (povedení pracovní operace) – uchazeči je zadáno provést přípravné, tvarovací a dokončovací práce na konkrétním (libovolném) oděvu a jeho polotovarech. Následující operace budou uchazeči předvedeny a následně uchazečem zopakovány: odměřit textilní materiál podle zadání a připravit pro výstřih dílů oděvního výrobku; přichystat drobnou oděvní přípravu pro zadaný výrobek; podlepit díl oděvu; rozžehlit hřbetový šev a zažehlit výpustek na zvoleném dílci; zastehovat záložku, ručně zapošit záložku, přišít knoflík, přišít ozdobné prvky oděvu; okonečkovat, označit a zabalit hotový oděvní výrobek.

Autorizovaná osoba ke zkoušce připraví oděvní materiál a drobnou přípravu, hotový oděvní výrobek (např. dámské sako) a jeho polotovary potřebné pro prováděné operace, dále připraví zadání pro modelové situace (minimálně jeden jednoduchý technický popis nebo jedno zadání pro přípravu střihání dílů a přichystání drobné oděvní přípravy, minimálně jedenkrát pokyny k adjustaci).

Autorizovaná osoba zpracuje seznam strojů a zařízení (které jsou k dispozici) a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 týden) před zkouškou. Dále autorizovaná osoba zpracuje přehled doporučené literatury a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 měsíc) před zkouškou.

Jednotlivá kritéria hodnocení se ověřují uvedenými způsoby ověření a zaměřují se jak na vlastní provádění operace, tak na výsledek pracovní činnosti. Při ověřování splnění kritérií hodnocení způsobem praktického předvedení je třeba se zaměřit na kvalitu a správnost provádění operace, klást důraz na rozvržení pracovní plochy, úsporu pohybů a jednotlivých úkonů a dále je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů (zkoušející sleduje uchazeče v průběhu plnění zadaného úkolu z hlediska dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci). Při ověřování splnění kritérií hodnocení způsobem praktického předvedení s ústním ověřením se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti v souladu s doporučenou literaturou, ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na zhotovování oděvů + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oborech zaměřených na výrobu oděvů.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti oděvnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oborech zaměřených na výrobu oděvů.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oděvní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oborech zaměřených na výrobu oděvů.
- d) Profesionální kvalifikace 31-001-H Výrobce/výrobkyně sukní, halenek a šatů nebo 31-005-H Výrobce/výrobkyně dámských kostýmů a pláštíků nebo 31-006-H Výrobce/výrobkyně pánských obleků nebo 31-007-H Výrobce/výrobkyně pánských pláštíků a bund nebo 31-009-H Úpravář a opravář oděvů / úpravářka a opravářka oděvů nebo 31-033-H Švadlena + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oborech zaměřených na výrobu oděvů.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnotícího standardu je třeba mít k dispozici krejčovskou dílnu umožňující ověření všech kompetencí, tzn. vybavenou pro provedení technologických operací vyplývajících z odborných kompetencí.

Minimální materiálně-technické vybavení:

- Jednoduchý technický popis (minimálně jeden) nebo zadání pro přípravu stříhání dílů a přichystání drobné oděvní přípravy (minimálně jedno), pokyny k adjustaci (minimálně jedny)
- Oděvní materiál (vrchová textilie v roli, vrchový a výztužný materiál ve formě nastříhaných dílů a součástí, drobná příprava), hotový oděvní výrobek (např. dámské sako) a jeho polotovary (např. přední a zadní dílec), nitě
- Krejčovské pracovní pomůcky (jehly, špendlíky, křídly, konečkovací nůžky)
- Pracoviště se základním vybavením pro přípravné práce (odvíjecí zařízení, stůl, krejčovský metr)
- Pracoviště se základním vybavením pro dokončovací práce (ramínko, visačky, etiketovací kleště, přepravní obal)
- Fixační technika (fixační lis), žehlicí pracoviště a technika (parní a elektrická nebo elektroparní žehlička, žehlicí stůl, základní tvarovky)
- Příkladná potřebná energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro průběh zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 1 až 2 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělnou výrobu, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Moděva - oděvní družstvo Konice